

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **K. M.**

skazanego za czyn z art. 286 § 1 k.k.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

w Izbie Karnej w dniu 11 września 2023 r.

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 20 stycznia 2023 r., sygn. akt IV Ka 1744/22,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Myśliborzu

z dnia 15 czerwca 2022 r.,

sygn. akt II K 747/21,

p o s t a n o w i ł:

I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

II. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

K. M. został oskarżony o to, że

w dniu 30 marca 2021 r. w B. przy ul. [...] wspólnie i w porozumieniu z O. N. zabrał w celu przywłaszczenia motocykl typu C. marki E. o numerze ramy [...] wartości 3700 zł na szkodę D. B.,

tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Myśliborzu wyrokiem z dnia 15 czerwca 2022 r., sygn. akt II K 747/21, uznał oskarżonego za winnego tego, że w dniu 30 marca 2021 r. w B., działając wspólnie i w porozumieniu z O. N., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili O. B. i P. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem D. B. w postaci motocykla typu C. marki E. o numerze ramy [...] wartości 3700 zł w ten sposób, że wprowadzili ich w błąd co do chęci odbycia jazdy próbnej tym pojazdem przed jego ewentualnym zakupem, podczas gdy w rzeczywistości ich z góry powziętym zamiarem było przywłaszczenie wydanego pojazdu oraz jego niezwrócenie, tj. czynu z art. 286 § 1 k.k., i za to, na podstawie art. 286 § 1 k.k., wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego K. M., zaskarżając go w całości. Zarzucił:

„I. na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych mogący mieć wpływ na treść wyroku, poprzez:

1) dowolne ustalenie (błąd dowolności), iż oskarżeni działali wspólnie i w porozumieniu z zamiarem realizacji znamion oszustwa, w szczególności poprzez doprowadzenie P. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem D. B. w postaci motocykla typu c. m-ki E. w celu osiągnięcia wspólnej dla oskarżonych korzyści majątkowej, gdy tymczasem:

a) na podstawie materiału dowodowego nie sposób przyjąć, iż wspólnym zamiarem obu oskarżonych było dokonanie niekorzystnego rozporządzenia mieniem D. B. w postaci motocykla typu c. m-ki E. w celu osiągnięcia wspólnej dla oskarżonych korzyści majątkowej,

b) z wyjaśnień oskarżonych nie sposób ustalić, kto dokonał zbycia przywłaszczonego mienia ruchomego ani kto osiągnął z tego tytułu rzekomo wspólnie zamierzoną korzyść majątkową;

c) wyjaśnienia obu oskarżonych wskazują na zamiar dokonania kradzieży motocykla, nie zaś oszukania pokrzywdzonego co do zamiaru wywiązania się z potencjalnej umowy sprzedaży tego pojazdu mechanicznego;

2) dowolne ustalenie, iż P. K. posiadał upoważnienie do dysponowania, prezentowania, udostępniania potencjalnym kupującym oraz prowadzenia czynności zmierzających do sprzedaży pojazdu mechanicznego, gdy tymczasem O. B. - syn pokrzywdzonego - nie był właścicielem pojazdu i wszelkie czynności P. K. wykonywał z „upoważnienia” osoby niebędącej właścicielem, nie ustalono aby P. K. i D. B. łączyły jakiegokolwiek ustalenia co do sprzedaży motocykla;

3) brak ustalenia (błąd braku), iż wystawione przez oskarżonego K.M. ogłoszenie nie tylko nie doprowadziło do sprzedaży motocykla (vide - wyjaśnienia oskarżonego O.N. k. 151, wyjaśnienia oskarżonego K.M. k.89), lecz również sama treść ogłoszenia wskazywała na li tylko grzecznościowe umieszczenie ogłoszenia w sieci przez oskarżonego K.M. (cyt. „ogłoszenie wystawiam koledze” - vide k.75)”

i wniósł o:

„1. uniewinnienie oskarżonego K. M. od popełnienia przypisanego mu czynu z art. 286 § 1 k.k.;

2. przeniesienie kosztów postępowania odwoławczego w ciężar Skarbu Państwa.”

Ewentualnie - na wypadek uznania ustalonego przez Sąd I instancji stanu faktycznego za prawidłowy - skarżonemu wyrokowi na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. zarzucił:

„II. obrazę prawa materialnego poprzez błędną kwalifikację przypisanego oskarżonemu czynu jako występku z art. 286 § 1 k.k., **gdy tymczasem** ustalony w sprawie stan faktyczny pozwala na przypisanie oskarżonemu K.M. ewentualnie realizację znamion występu z art. 284 § 2 k.k.”

i wniósł o:

„1. zmianę kwalifikacji przypisanego oskarżonemu K. M. czynu poprzez przyjęcie, iż oskarżony K.M. dopuścił się występu z art. 284 § 2 k.k.;

2. zmianę opisu czynu poprzez eliminację znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.

— doprowadzenia do O. B. i P. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem D. B. w ten sposób, że wprowadzili ich w błąd co do chęci odbycia jazdy próbnej tym pojazdem przed jego ewentualnym zakupem, podczas gdy w rzeczywistości ich z

góry powziętym zamiarem było przywłaszczenie wydanego pojazdu oraz jego niezwrócenie

3. wymierzenie oskarżonemu K. M. za czyn jak w pkt. 1 kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, określając wysokość 1 stawki na kwotę 20 zł - z zaliczeniem na poczet orzeczonej kary okresu zatrzymania oskarżonego K.M. jak w pkt. 2 części dyspozytywnej skarżonego wyroku.”

Z daleko posuniętej ostrożności obrończej - na wypadek nieuwzględnienia zarzutów głównego i ewentualnego (pkt. I i II), skarżonemu wyrokowi zarzucił:

„III na zasadzie art. 438 pkt 4 k.p.k. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary bezwzględnego pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego K.M. za ostatecznie przypisany mu czyn z art. 286 § 1 k.p.k. - bez uwzględnienia faktu naprawienia szkody pokrzywdzonego w całości, szerszego uzasadnienia faktycznej roli K.M. w pochodzie przestępstwa oszustwa, rzeczywistej wartości pojazdu (900,00 zł - k.8), postawy oskarżonego w toku postępowania i stosunkowo młodego wieku - zbliżonego do wieku sprawcy młodocianego.”

i wniósł o:

„1. złagodzenie kary bezwzględnego pozbawienia wolności orzeczonej wobec K.M. za przypisany mu czyn z art. 286 § 1 k.k. i wymierzenie mu kary w wymiarze 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. odstąpienie od obciążania oskarżonego kosztami postępowania - na zasadzie słuszności (art. 633 k.p.k.).”

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 20 stycznia 2023 r., sygn. akt IV Ka 1744/22, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego, zaskarżając go w całości. Zarzucił on

„I. na podstawie art. 523 § 1 i 3 k.p.k. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

1) art. 286 § 1 k.k. poprzez bezzasadne utrzymanie błędnej kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego i przypisanego skazanemu K. M. i uznaniu, że stan faktyczny pozwala na przypisanie jemu realizację znamion doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, gdy tymczasem prawidłowo ustalony stan

faktyczny pozwalał na przypisanie skazanemu K. M. realizację znamion przestępstwa co najwyżej określonego w art. 284 § 2 k.k.”

i wniósł o:

„- uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie, IV Wydziału Karnego Odwoławczego i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.”

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Autorowi kasacji wyraźnie umknęło, że podnoszenie zarzutu obrazy prawa materialnego musi być połączone z aprobatą ustaleń faktycznych. Obraza prawa materialnego polega bowiem na jego błędnym zastosowaniu lub niezastosowaniu, w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można więc wskazywać, iż doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego w wypadku, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2021 r., IV KK 373/21).

Tymczasem skarżący właśnie w ten sposób skonstruował zarzut rażącego naruszenia art. 286 § 1 k.k. Co więcej, zdaniem autora kasacji, rażące naruszenie tego przepisu miało być skutkiem kwestionowanego i uznanego przez niego za błędny stanu faktycznego sprawy ustalonego przez sądy. Wobec tego jest oczywiste, że obrońca K. M. pod pozorem zarzutu obrazy prawa materialnego w istocie ponowił formułowany w apelacji, przytoczony w części historycznej niniejszego uzasadnienia, zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, co w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne.

Zignorował przy tym precyzyjne wywody Sądu odwoławczego jednoznacznie aprobujące dokonane przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne i krytycznie oceniające propozycje zmiany kwalifikacji prawnej czynu skazanego.

Kolejna próba, podjęta w kasacji, z oczywistych względów nie mogła wywołać pożądanego przez skarżącego skutku.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

(AK)

[ms]